

Başvuru Numarası : 2024/2056
Toplantı Tarihi/Sayısı : 12.12.2024/48
Karar Numarası : 2024/1260
Başvuran : R.U.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın İzmir ve Manisa İl Sağlık Müdürlüklerinin sürücü olamayacağına ilişkin kararı aleyhine Manisa 2. İdare Mahkemesinde açtığı dava kapsamında Aydın İl Sağlık Müdürlüğü tarafından verilen kararın haksız olduğu iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 2021 yılında İzmir İl Sağlık Müdürlüğü sürücü komisyonu tarafından ve 2023 yılında Manisa İl Sağlık Müdürlüğü sürücü komisyonu tarafından sürücü olamayacağına ilişkin verilen karara açmış olduğu dava kapsamında Manisa 2. İdare Mahkemesi tarafından Aydın İl Sağlık Müdürlüğüne sevk edildiğini, 20/8/2024 tarihinde Aydın İl Sağlık Müdürlüğü sürücü komisyonuna katıldığını, komisyon üyelerinin gelişigüzel muayene ettiğini, engeliyle ilgili söz hakkı verilmediğini, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü sürücü komisyonu ve Manisa İl Sağlık Müdürlüğü sürücü komisyonundaki aynı kararın verildiğini, Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelik'teki engelinin araç temini yapılarak araç kullanıp kullanmadığının test edilebileceğine ilişkin maddesi ile kas iskelet sistemi hastalığı ile ilgili mevzuatta geçen maddelere uyulmadığını, Türkiye'de ve Avrupa ülkelerinde kendisinden daha kötü durumda olanların araç kullandığına tanık olunduğunu, başka bir ilde aynı hastalığı bulunan bir arkadaşına özel tertibatlı araç kullanabileceğine ilişkin belge verildiğini, çoğu hastanede kendisini gören doktorların araç kullanabileceğini belirtirken komisyon üyelerinin sadece bir tahmin üzerine yorum yaparak kendisini engellemeye devam ettiğini, halihazırda yakın zamanda araç kullanırken çekilmiş videolarının bulunduğunu, yürümekte zorluk yaşayan toplu taşıma araçlarını kullanamayan kendisi gibi engelli bir insan için bunun bir ihtiyaç olduğunu iddia etmekte ve gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

“(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

4. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ...”

5. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(8) 9’uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40’inci maddesi şöyledir:

“(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

7. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; ... c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ... yönlerinden incelenir. (...)”

8. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularla ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuru, başvuranın İzmir ve Manisa İl Sağlık Müdürlüklerinin sürücü olamayacağına ilişkin kararı aleyhine Manisa 2. İdare Mahkemesinde açtığı dava kapsamında Aydın İl Sağlık Müdürlüğü tarafından verilen kararın haksız olduğu iddiasına ilişkindir. Kurum kayıtlarının incelenmesi neticesinde, başvuranın aynı iddia ve talepleri içeren dilekçeyle Kurumumuza yapmış olduğu 2023/1848 ve 2023/2138 sayılı başvurular hakkında, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu tarafından 11/1/2024 tarihli ve 2024/52 sayılı karar ile ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği yönünde karar verilmiştir.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde; Kuruma yapılan başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce Kurumun görev alanına girip girmediği, başvurunun Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı yönlerinden inceleneceği düzenlemesine yer verilmiştir.

13. Bu çerçevede başvurunun; başvuranın Kurumda daha önce sonuçlandırılan başvurusu ile aynı iddia ve talepleri içerdiği anlaşıldığından Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

12/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye